«محمدتقی فیاضی» در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و با اشاره به کج‌فهمی سیاست‌گذار از علل وجودی سفته‌بازی:

مبنای طرح «مالیات بر سوداگری»، فرضیات موهوم است

رامتین موثق

در سالی که هدف آن سرمایه‌گذاری برای تولید نام‌گذاری شده‌است، مردم بیشتر به جای اینکه به فکر سرمایه‌گذاری در تولید باشند، دنبال حفظ ارزش پول خود از طریق خرید دلار و طلا هستند و این موضوع مقامات ارشد نظام را نیز به فکر واداشته که چگونه می‌توان مانع چنین فعالیت‌های به‌اصطلاح سفته‌بازانه و سوداگرانه شد.

با شروع تنش‌های ایران با اسرائیل و آمریکا در منطقه، دلار حتی قله ۱۱۰ هزار تومان را نیز فتح کرد و مردم را بیشتر به فکر خرید دلار انداخت. اکنون هم که دلار در حال ریزش است، نیز برخی به دنبال فروش دلارها و طلاهای خریداری شده هستند. بنابراین در ابتدای سال «سرمایه‌گذاری برای تولید»، موج عظیمی از فعالیت‌های دلالانه بین مردم شکل گرفته است.

اما سیاست‌گذار از سال گذشته برنامه‌ای برای این فعالیت‌ها ارائه داده است که در این گزارش به بررسی آنها می‌پردازیم.

نوبت رسیدگی به «مالیات بر سوداگری» در صحن مجلس فرا رسید!

سخنگوی شورای نگهبان در نشست خبری روز گذشته خود، خبر از رسیدن وقت رسیدگی به طرح «مالیات بر سوداگری» در صحن مجلس داد.

هادی طحان نظیف در پاسخ به پرسشی درباره سرنوشت مصوبه مجلس در خصوص طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی گفت: طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی تاکنون ۲ مرتبه بین مجلس و شورای نگهبان در رفت‌وآمد بوده و ایرادات شورا در این رفت‌وآمدها کاهش یافته است. بر اساس اطلاعی که دارم اصلاحات جدیدی در این خصوص در کمیسیون تخصصی مجلس اعمال شده و این موضوع در نوبت رسیدگی در صحن مجلس قرار دارد.

گفتنی است ۱۱ دی‌ماه بود که رئیس مجلس شورای اسلامی از رئیس کمیسیون اقتصادی خواست تا هرچه سریع‌تر گزارش طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی را نهایی کرده و آن را برای بررسی در صحن مجلس آماده کند. طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی که در جلسه روز سه‌شنبه ۴ اردیبهشت ۱۴۰۳ در صحن مجلس مطرح شده بود، جهت تأمین نظر شورای نگهبان از سوی نمایندگان اصلاح و مجدداً با ایراداتی از سوی این شورا مواجه شد.

یک کارشناس اقتصادی: وقتی مسأله به درستی شناخته نشود و بر پایه مفروضات موهومی شکل بگیرد، نتایج مورد انتظار هم به دست نمی‌آید. بنابراین از همین حالا می‌توان انتظار داشت اهدافی که مدنظر طراحان و سیاست‌گذاران برای اجرای طرح مالیات بر سوداگری است، محقق نشود

این طرح به ویژه بر قانون مالیات‌های مستقیم و پایانه‌های فروشگاهی تاثیر می‌گذارد. طبق ادعای محمدباقر قالیباف، این طرح تنها شامل کمتر از نیم درصد از جمعیت کشور می‌شود؛ کسانی که با نیت سوءاستفاده، ارز، طلا و خودرو می‌خرند و از شرایط تورمی برای کسب سود هنگفت استفاده می‌کنند. این قانون قصد دارد مانع چنین فعالیت‌هایی شود و مالیات از این سوداگران دریافت کند، نه از اکثریت مردم.

ادعای هدایت سرمایه‌ها به تولید

از جمله اهدافی که موافقین این طرح بیان می‌کنند، تاثیر این مالیات بر فعالیت‌های دلالانه و هدایت سرمایه‌ها به سمت تولید است. راهکارهایی که برای جلوگیری از سفته‌بازی ارائه می‌شود، نیز عبارت از سازوکارهای مالیاتی مانند مالیات بر فروش سریع دارایی‌ها مثل اعمال مالیات سنگین بر فروش املاک یا ارزهای خارجی در کمتر از ۶ ماه پس از خرید، افزایش نرخ مالیات بر سود غیرمولد مثل تعیین نرخ مالیاتی بالاتر برای سودهای حاصل از فعالیت‌های غیرتولیدی نسبت به سودهای حاصل از فعالیت‌های صنعتی یا کشاورزی و معافیت‌های مالیاتی برای بخش تولیدی است.

در همین راستا، سید امیر سیاح، مدیرکل پیش‌بینی و بهبود محیط کسب‌وکار وزارت اقتصاد، خواستار تصویب فوری طرح‌های قانونی برای محدودکردن سفته‌بازی شده است. این لوایح باید شامل این موارد باشد: جرم‌انگاری معاملات غیرموجه ارز و طلا در بازارهای غیررسمی و الزام به ثبت تمامی معاملات املاک در سامانه‌های رسمی و جریمه‌های سنگین برای دورزدن این قاعده.

تسنیم هم در گزارشی درباره سفته‌بازی در ابتدای فروردین‌ماه نوشته بود: «جلوگیری از سفته‌بازی نیازمند اقدامات فوری و هماهنگ در حوزه‌های مالیاتی، قانونی، و نهادی است. اعمال مالیات بر فعالیت‌های غیرمولد، تسریع در تصویب قوانین مرتبط، و تقویت نظارت هوشمند می‌تواند به تدریج بازارها را به سمت اقتصاد تولیدی سوق دهد. بدون این اصلاحات، فعالیت‌های سفته‌بازانه همچنان به عنوان سرطانی برای اقتصاد باقی خواهند ماند.»

کج‌فهمی سیاست‌گذار از رابطه تورم و سوداگری

یک کارشناس حوزه اقتصاد در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، در ارزیابی خود از طرح مالیات بر سوداگری عنوان کرد: مسئله اصلی که باید در تحلیل این طرح در نظر گرفت، مغالطه سیاست‌گذاران و کج‌فهمی مسئولین ما درباره تورم موجود در کشور است که در واقع نادیده گرفته می‌شود.

محمدتقی فیاضی تصریح کرد: وقتی که شرایط اقتصاد کلان کشور در شرایط ناسالمی باشد، محیطی فراهم می‌شود که در آن فعالیت‌های غیراقتصادی یا سوداگرانه شکل می‌گیرد.

او با ذکر این نکته که موثرترین متغیر بر سوداگری نرخ بالای تورم است، توضیح داد: هنگامی که نرخ تورم خیلی بالا باشد، بخشی از مردم به طور طبیعی برای حفظ ارزش دارایی‌ها و موجودی‌های نقدی خود، به سراغ روش‌های دیگری می‌روند. البته در این شرایط ممکن است افرادی هم باشند که صرفا با هدف سوداگری وارد اقتصاد شوند که طبیعی هم هست و در بقیه اقتصادها هم نظایر آنها حضور دارند.

محمدتقی فیاضی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: مسئله اصلی که باید در تحلیل «مالیات بر سوداگری» در نظر گرفت، مغالطه سیاست‌گذاران و کج‌فهمی درباره تورم موجود در کشور است. این امر مسلم در میان مسئولین ما نادیده گرفته می‌شود که وقتی اقتصاد کلان کشور در شرایط ناسالمی باشد، محیطی فراهم می‌شود که در آن فعالیت‌های غیراقتصادی یا سوداگرانه شکل می‌گیرد

تا موانع رفع نشود سرمایه‌گذاری رونق نمی‌یابد و طرح مالیات بر سوداگری هم کمکی به هدایت سرمایه‌ها به سمت تولید نمی‌کند زیرا دوشادوش موانع تولید، سوداگری هم ادامه پیدا می‌کند چون بخشی از سوداگری طبیعی است اما بخشی هم که وجود دارد و در کشور به اشتباه به سوداگری معروف شده است، در واقع سوداگری نیست بلکه روش‌هایی است که مردم برای حفظ ارزش دارایی خود به آنها پناه می‌برند

این تحلیلگر مسائل اقتصادی افزود: اگر بین قیمت‌های دولتی و بازار آزاد، چه در ارز و چه در کالا، شکافی باشد بالاخره سوداگران حرفه‌ای وارد بازارها می‌شوند. شاید یکی از راه‌حل‌های کنترل آن، مالیات بر مجموع درآمد این افراد باشد و در این حالت، افراد فارغ از محل کسب درآمد خود، باید بخشی از این درآمد را به دولت بپردازند.

او تاکید کرد که در ایران مشکل اصلی نرخ بالای تورم است و البته شرایط دیگری هم به سوداگری دامن می‌زند؛ به‌عنوان مثال بازار کار برای فعالیت سالم خیلی مساعد نیست و غیره.

تجربه ناموفق گذشته در زمینه مالیات‌ها

فیاضی درباره اینکه «آیا مالیات بر سوداگری واقعا متوجه سوداگران می‌شود و چتر مالیاتی را باز می‌کند یا بازگریبان‌گیر گروه‌های قبلی مالیات‌دهنده می‌شود؟»، پاسخ داد: البته تجربه‌های ناموفقی در زمینه مالیات‌ها داشتیم، امثال مالیات بر خانه‌های خالی و خودروهای لوکس و در کل مالیات‌هایی که در قانون بودجه ۱۴۰۴ هم موجود است.

تجربه گذشته نشان داده است که اهداف اصلی مالیات‌های مختلف، محقق نشده است. همین بحث مالیات بر خانه‌های خالی و گرانقیمت چقدر بر ورود خانه‌های خالی به بازار و عرضه شدن آنها و یا کاهش قیمت‌ها موثر بوده است؟ می‌توان گفت تقریبا هیچ

او ادامه داد: تجربه گذشته نشان داده است که آن هدف اصلی مالیات، یا آنچه که ادعا می‌شده، محقق نشده است و سیاستگذار نتوانسته به اهداف خود برسد. همین بحث مالیات بر خانه‌های خالی و گرانقیمت باید در واقعیت بررسی شود. این مالیات‌ها چقدر بر ورود خانه‌های خالی به بازار و عرضه شدن آنها و یا کاهش قیمت‌ها موثر بوده است؟ می‌توان گفت تقریبا هیچ.

این کارشناس تصریح کرد: بنابراین وقتی مسئله به درستی شناخته نشود و بر پایه مفروضات موهومی شکل بگیرد، معلوم است که نتایج هم مورد انتظار طراحان و سیاست‌گذاران نخواهد بود و از همین حالا می‌توان انتظار داشت آن اهدافی که مدنظر آقایان برای اجرای طرح مالیات بر سوداگری است، محقق نشود.

رونق سرمایه‌گذاری در گرو رفع محدودیت‌ها

فیاضی درباره تاثیر مالیات بر سوداگری بر هدایت سرمایه‌ها به سمت تولید، اظهار کرد: وقتی که تورم ۴۰ تا ۵۰ درصد باشد اصلا سرمایه‌گذاری اتفاق نمی‌افتد.

او یادآور شد: تجربه بقیه کشورها را که نگاه کنیم، رشد اقتصادی بالا و پایداری در تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی رخ نمی‌دهد و اصلا منطقی هم نیست. کسی که می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند با چه قیمتی باید این کار را بکند؟ در شرایطی که چشم‌انداز بلندمدت تورم بین ۳۰ تا ۵۰ درصد است، با چه چشم‌اندازی می‌توان سرمایه‌گذاری کرد؟

این تحلیلگر اقتصادی افزود: سرمایه‌گذاری، برنامه‌ریزی و قیمت‌گذاری در شرایط موجود واقعا کار سختی است زیرا در ایران، انواع بحث‌ها و محدودیت‌ها برای قیمت‌گذاری وجود دارد و سرمایه‌گذار هم مطمئن نیست و این اختیار را ندارد که متناسب با افزایش نرخ تورم قیمت محصولات خود را افزایش دهد.

فیاضی ارتباط تورم و سرمایه‌گذاری را مسئله اصلی دانست و ادامه داد: مسائل دیگری هم وجود دارد. به هرحال تحریم‌ها هنوز پابرجا هستند، فسادی که در کشور وجود دارد، مشکل انواع مجوزها و مسائل متعدد دیگر از جمله بقیه موانع سرمایه‌گذاری برای تولید در ایران است.

او در پایان خاطرنشان کرد: تا این موانع رفع نشود سرمایه‌گذاری رونق نمی‌یابد و طرح مالیات بر سوداگری هم کمکی به هدایت سرمایه‌ها به سمت تولید نمی‌کند زیرا دوشادوش موانع تولید، سوداگری هم ادامه پیدا می‌کند چون بخشی از سوداگری طبیعی است اما بخشی هم که وجود دارد و در کشور به اشتباه به سوداگری معروف شده است، در واقع سوداگری نیست بلکه روش‌هایی است که مردم برای حفظ ارزش دارایی خود به آنها پناه می‌برند.

خبر اقتصادی

در توئیتی قابل تامل اعلام شد؛

سرمایه‌گذاری گسترده «بابک زنجانی» در صنعت حمل‌ونقل کشور!

اکانت رسمی بابک زنجانی در ایکس از سرمایه‌گذاری گسترده این شخص در صنعت حمل‌ونقل کشور خبر داد. اکانت زنجانی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «۳۲ فروند هواپیمای مسافری دات وان ایر به زودی در آسمان ایران، هزاران کشنده‌ی حمل سوخت و کالاهای دات‌وان سیر در جاده‌های ایران. پنجاه هزار تاکسی برقی دات‌وان سفر در خیابان‌های تهران، کرج، کیش، قشم، اصفهان با سرویس در شأن ملت ایران، ۶۲۰ واگن قطار دات‌وان بر خط ریلی کشور، همگی نقطه‌هایی در نقشه‌ی توسعه‌ی هوشمند حمل‌ونقل ایران و شروع به سرمایه‌گذاری موثر برای مردم کشور قسمتی از خدمات ۱۹ شرکت هلدینگ وان با برندهای دات‌وان خواهد بود. سالی پر رونق در سرمایه‌گذاری تجربه خواهیم کرد. صلح و آرامش با قدرت اقتصادی موثر می‌شود. سالی خواهیم داشت که قدرت اقتصادی جایگزین قدرت سیاسی می‌شود و صلح می‌آفریند.» گفتنی است زنجانی به دلیل فساد گسترده اقتصادی برای گذراندن دوران محکومیت خود در زندان به سر می‌برد و به دلیل گذشته خود، فعالیت اقتصادی جدید او در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

یک مقام وزارت اقتصاد:

حضور در لیست سیاه FATF عامل افشای اطلاعات است، نه خروج از آن

دبیر شورای عالی پیشگیری و مقابله با جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم به نگرانی‌های مخالفان درباره افشای اطلاعات محرمانه در عادی‌سازی پرونده ایران در FATF واکنش نشان داد و گفت: حضور در لیست سیاه FATF عامل افشای اطلاعات است، نه خروج از آن. به گزارش ایرنا، هادی خانی با انتقاد از نظرهای غیرکارشناسی افراد بی‌اطلاع با مباحث فنی و حقوقی FATF افزود: باعث حیرت است که بعد از جلسات فشرده فنی و ارائه مستندات دقیق مبنی بر اینکه حضور ما در لیست سیاه و اعمال نظارت‌های شدید و مطالبه اطلاعات اقتصادی کشورها از ایرانیان به بهانه قرار داشتن در لیست کشورهای پرخطر، عامل افشای اطلاعات است نه خروج از لیست سیاه، باز هم به نقطه اول برمی‌گردیم و سوالات پاسخ‌داده شده، تکرار می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی نفت:

ایران را به یک کارگاه بزرگ نفتی تبدیل می‌کنیم

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از حمایت همه‌جانبه این شرکت از سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی خبر داد و گفت: شرکت ملی نفت ایران، سرمایه‌گذاران را شرکای تجاری خود می‌داند و سعی دارد تا با کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در صنایع بالادستی نفت، سرمایه‌های سرگردان را به سمت پروژه‌های ملی صنعت نفت سوق دهد. به گزارش ایلنا، حمید بورد مدعی شد: شرکت ملی نفت ایران این آمادگی را دارد تا تمامی تضمین‌های لازم برای تامین امنیت سرمایه‌گذاری در طرح‌های بالادستی نفت را ارائه کند.

پیش‌بینی وزارت جهاد کشاورزی:

تولید گندم امسال افت شدیدی خواهد داشت

در حالی که سال گذشته ۱۵ میلیون تن گندم در کشور تولید شد، وزارت جهاد کشاورزی به تازگی پیش‌بینی کرده برای سال زراعی جدید ۸ تا ۹ میلیون تن گندم تولید شود که به معنی کاهش حداقل ۶ میلیون تنی این محصول در سال جدید است. به گزارش تسنیم، غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، در همین خصوص توضیح داد: با وجود کاهش ۳۰ درصدی بارندگی، پیش‌بینی وزارت جهاد کشاورزی تولید ۸ تا ۹ میلیون تن گندم در سال جاری است.

مدیرعامل شرکت شهر فرودگاهی اعلام کرد:

بازگشت ایرلاین‌های اروپایی به تهران در صورت توافق

مدیرعامل فرودگاه امام خمینی با بیان اینکه در طول سال‌های گذشته برای توسعه فرودگاه امام وابسته به تحریم‌ها نبودیم، گفت: در صورت توافق ایرلاین‌های خارجی و شرکت‌های خارجی ترازنیتی به فرودگاه امام بر می‌گردند. به گزارش ایلنا، سعید چلندری ادامه داد: در صورت توافق اتفاق مثبتی که رخ می‌دهد این است که تعداد پروازهای فرودگاه امام افزایش پیدا می‌کند و شاهد برگشت شرکت‌های هواپیمایی اروپایی به شبکه پروازی کشورمان خواهیم بود که نتیجه این افزایش ورود ایرلاین‌های خارجی به فرودگاه‌های ایران افزایش درآمدها خواهد بود.

رشد ۴۵ هزار واحدی:

شاخص بورس رکورد ۳ میلیون واحد را شکست

شاخص کل بورس که از هفته گذشته روند صعودی خود را آغاز کرده است، ۳۰ فروردین با ثبت رکورد تاریخی بالای ۳ میلیون واحد و رشد ۴۵ هزار واحدی، به استقبال مذاکرات رُم رفت. به گزارش ایرنا، ارزش کل بورس تهران برای اولین بار رکورد ۹.۶ هزار همتی را شکست؛ ارزش کل معاملات امروز بورس‌های تهران و فرابورس بیش از ۳۵ همت و ارزش معاملات خُرد به ۷ همت رسید. یک‌هزار میلیارد تومان پول حقیقی امروز وارد بازار سهام و ۶۵۳ میلیارد تومان وارد صندوق‌های سهامی شد.

سازمان حمایت در مخالفت با مصوبه شورای رقابت:

قیمت خودروهای وارداتی دستوری تعیین می‌شود

سازمان حمایت در نامه‌ای به تمام شرکت‌های واردکننده خودرو اعلام کرد که هرگونه تعیین و تغییر قیمت خودروها، پس از ارسال مستندات به این سازمان و تایید کارگروه تنظیم بازار صورت می‌گیرد. به گزارش مهر، این در صورتی است که شورای رقابت در جلسه ۷۳۰ مورخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۳ با موضوع اصلاح دستورالعمل تنظیم بازار خودروهای سواری تصویب کرده بود که از این پس دخالتی در قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی نخواهد داشت.

گزارش

با تعطیلی ۶۵ درصد معادن کشور:

رویای احیای معادن در برنامه هفتم توسعه به محاق رفت

طرح احیای معادن کوچک‌مقیاس، به‌عنوان یکی از طرح‌های مهم برای فعال‌سازی و توسعه معادن را کد شناخته می‌شود و حتی در برنامه هفتم توسعه هم به اهمیت رشد ظرفیت‌های معدنی، شفافیت در این حوزه و ... پرداخته شده است. حال باید دید که آیا اهداف برنامه هفتم توسعه در زمینه احیای معادن قابلیت اجرایی دارد؟

به گزارش تجارت‌نیوز، بخش معدن به‌عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد غیرنفتی، نقش بسزایی در ایجاد اشتغال، افزایش تولید ناخالص داخلی و توسعه مناطق محروم دارد. در این میان، معادن کوچک‌مقیاس به دلیل گستردگی جغرافیایی، نیاز به سرمایه کمتر و پتانسیل ایجاد اشتغال محلی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار اند. با این حال، این معادن با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند که منجر به تعطیلی یا بهره‌برداری غیراقتصادی از آن‌ها شده است. بحث اهمیت استراتژیک معادن در برنامه هفتم توسعه نیز مورد بررسی قرار گرفته است و بر نقش محوری بخش معدن در تحقق اهداف کلان اقتصادی کشور تأکید شده است. اما برنامه هفتم توسعه بیش از اینکه یک نگاه واقع‌بینانه به شرایط داشته باشد، نگاهی بلندپروازانه و رویاگونه دارد.

طبق اطلاعات منتشرشده از سوی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، عباس جرجانی، مدیرعامل طرح احیای معادن درباره عملکرد این طرح در سال ۱۴۰۳ توضیح داد: در سال ۱۴۰۳ با اجرای این طرح، ۵۹۴ معدن به چرخه فعالیت بازگشتند. علاوه بر این، ظرفیت تولید هم به ۱۸ میلیون تا ۱۹ میلیون تن رسید. این بحث در حالی مطرح شده که به گفته قدیر قیافه، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران، در نشست کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در بهمن‌ماه سال گذشته، از بالادست تا انتهای زنجیره با مشکل تأمین مالی روبه‌رو هستند و همین امر باعث شده تا ۶۵ درصد معادن کشور تعطیل شوند.

هرچند در برنامه هفتم توسعه رشد ۱۳ درصدی برای بخش معدن در نظر گرفته شده، اما تعطیلی ۶۵ درصدی معادن به خوبی نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در بخش معدن از امنیت کافی برخوردار نیست. همچنین نرخ سرمایه ثابت در کشور باید مثبت باشد که نرخ رشد ۱۳ درصدی محقق شود. از طرفی، طبق جز ۱۴ بند ب ماده ۴۸ برنامه هفتم توسعه، وزارت صمت مکلف شده که میزان برداشت دقیق خود را با استفاده از سامانه‌های هوشمند به صورت دقیق محاسبه کند. اما چندی پیش بود که شهرام شریعتی، کارشناس و فعال حوزه معدن در گفت‌وگو با این پایگاه خبری، توضیح داد که عدم شفافیت در قراردادهای معدنی صرفا مربوط به متن قرارداد نیست، بلکه عدم شفافیت در منابع و ذخایر هم وجود دارد. به گفته این فعال حوزه معدن، در قرارداد چین برای استخراج از معدن مزرعه شادی هم حدود اختیارات چین مشخص نبود.

در جز ششم بند ب ماده ۴۸ برنامه هفتم توسعه هم به حفظ و ارتقای منابع انسانی توجه شده است. در راستای توسعه متوازن، اشتغال پایدار و بهره‌مندی مردم ساکن در محدوده معادن، دولت مکلف شده اقداماتی برای اولویت‌دهی به استفاده از نیروهای بومی اعم از اشخاص حقیقی و شرکت‌ها انجام دهد. اما در عمل، نه تنها از نیروهای بومی در بسیاری از موارد استفاده نمی‌شود، بلکه حتی استخراج از معادن به شرکت‌های خارجی نظیر چین سپرده می‌شود. یکی از معادنی که در چنین وضعیتی قرار گرفت، معدن مزرعه شادی بود که در بهمن‌ماه سال گذشته یک شرکت چینی در یک اقدام یک‌جانبه اجازه ورود کارگران به این معدن را نداد و عملا دست به اخراج آن‌ها زد.

این شرایط به خوبی نشان می‌دهد که امر شفافیت که در برنامه هفتم توسعه به آن پرداخته شده، محقق نشده است. بنابراین، می‌توان گفت که اهدافی که برنامه هفتم توسعه برای بخش معدن در نظر گرفته صرفا یک سری اهداف بلندپروازانه است که با توجه به وضعیت اقتصادی کشور، عدم شفافیت در قراردادها و استخراج‌ها و... امکان تحقق چنین اهدافی ظرف پنج سال وجود ندارد. در ابتدا باید مشکلات زیربنایی کشور نظیر وضعیت اقتصادی و بحث نبود امنیت در سرمایه‌گذاری‌های معدنی برطرف شود تا بتوان برای ارتقای صنایع معدنی ایران اقدام کرد.

گفت و گو

رئیس اتحادیه بنکداران عنوان کرد:

آفت بزرگ اخذ مالیات بر ارزش افزوده در تمامی مراحل تولید پارچه

رئیس اتحادیه بنکداران پارچه از دشواری‌های سال گذشته برای صنف خود، از فشار نوسانات ارزی، سیاست‌های گمرکی و چالش‌های مالیاتی سخن گفت.

محمد ولدخانی در گفت‌وگو با ایلنا، با اشاره به وضعیت اقتصادی سال گذشته اظهار کرد: سال ۱۴۰۲ نه تنها برای صنف بنکداران پارچه، بلکه برای کل بازار کشور سالی سخت و ناپایدار بود. فروش صنف ما به‌طور سنتی به‌صورت چکی انجام می‌شود و کمتر از ۱۰ درصد معاملات به شکل نقدی است و در چنین شرایطی، نوسانات شدید نرخ ارز، اثر منفی قابل توجهی بر قدرت خرید و فروش می‌گذارد.

او افزود: اگرچه در ظاهر برخی دارایی‌ها مانند سکه افزایش قیمت داشتند، اما در واقعیت فعالان بازار سودی کسب نکردند و صرفاً سرمایه‌شان را حفظ کردند و این نشان می‌دهد که در شرایط فعلی، فعالیت اقتصادی در بازار بیشتر برای بقاء است تا سوددهی.

این فعال اقتصادی با اشاره به ماهیت فصلی بازار پارچه تصریح کرد: پارچه باید ماه‌ها پیش از فصل فروش، وارد چرخه تولید شود و ما از حالا باید برای تولید پوشاک زمستانی برنامه‌ریزی کنیم.

ولدخانی همچنین عنوان کرد: در حال حاضر، حدود ۵۰ درصد بازار را تولید داخلی پوشش می‌دهد و ۵۰ درصد دیگر وارداتی است و تنوع در سلیقه‌ها ایجاب می‌کند که هر دو مسیر فعال باشد.

او درباره نقش قاچاق در بازار نیز گفت: اگر هزینه‌های رسمی مانند مالیات و گمرک بیش از حد بالا برود، تولیدکننده پوشاک ترجیح می‌دهد سراغ قاچاق کالا برود، چرا که برایش به‌صرفه‌تر است، این در حالی است که ما باید راه را برای واردات قانونی هموار کنیم و با تعیین ارزش واقعی کالاها در گمرک، جلوی ایجاد رانت را بگیریم. رئیس اتحادیه بنکداران پارچه با انتقاد از شیوه اجرای مالیات بر ارزش افزوده توضیح داد: اکنون در تمام مراحل تولید پارچه، از نخ و رنگرزی گرفته تا بافت و تکمیل، مالیات گرفته می‌شود که عملاً باعث ایجاد تورم می‌شود و پیشنهاد ما این است که تنها در مرحله نهایی یعنی فروش به مصرف‌کننده، مالیات دریافت شود تا زنجیره تولید آسیب نبیند.

ولدخانی با اشاره به مشکلات ارزش‌گذاری در گمرک ادامه داد: سال گذشته گمرک کالاها را با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی ارزش‌گذاری می‌کرد در حالی که نرخ واقعی ارز بسیار بالاتر است و این موضوع باعث ایجاد رانت برای برخی افراد شده است که با ثبت سفارش‌های غیرواقعی، ارز دولتی می‌گرفتند. امسال نیز ارزش‌گذاری به نرخ ۶۸۵۰۰ نزدیک شده اما همچنان جای اصلاح دارد.

او تاکید کرد: اگر ارزش‌گذاری‌ها واقعی نشود، قیمت نهایی پارچه بالا می‌رود و تولیدکننده پوشاک آسیب می‌بیند. در نهایت، این مسیر، قاچاق را تقویت و تولید را تضعیف می‌کند و ما باید با یک سیاست درست، هم جلوی قاچاق را بگیریم و هم سرمایه‌گذار را تشویق کنیم.

این فعال صنعتی با اشاره به راهکار حمایت از تولید بیان کرد: دولت باید با اعطاء معافیت‌های مالیاتی، تسهیلات بانکی واقعی و حذف ارزش افزوده از زنجیره تولید، انگیزه سرمایه‌گذاری ایجاد کند. بانک‌ها نیز باید از بنگاه‌داری فاصله بگیرند و به سمت حمایت از تولید بروند.

ولدخانی درباره نقش این صنف در صنعت نساجی اظهار کرد: حدود پنج هزار واحد صنفی در این بخش فعال هستند که مستقیماً با کارخانه‌ها در ارتباط‌اند و ما تنها واسطه نیستیم بلکه به تولیدکننده‌ها طرح می‌دهیم، نمونه‌گیری می‌کنیم و حتی سرمایه تزریق می‌کنیم و بسیاری از کارخانه‌ها با پول بازار ما می‌چرخند و صنف ما حلقه اصلی زنجیره نساجی کشور است.

او در پاسخ به گلایه برخی خیاطان مبنی بر انبار کردن پارچه برای فروش با قیمت بالاتر، توضیح داد: ما چنین ادعایی را به‌شدت تکذیب می‌کنیم و هم‌اکنون حجم بالایی از پارچه در انبار داریم اما خریداری نیست، چون توان مالی ندارند. وقتی دلار از ۵۰ به ۹۰ هزار تومان می‌رسد، فروش چکی با سررسید شش ماهه دیگر به‌صرفه نیست و در بازاری با تورم بالا، سودی در کار نیست.

رئیس اتحادیه بنکداران پارچه در پایان خاطرنشان کرد: تولیدکننده، بنکدار، خیاط و فروشنده همه در یک زنجیره قرار دارند و ما باید با هم کار کنیم، نه علیه هم و اینکه اگر امسال حمایت‌های درستی از تولید نشود، تحقق شعار سال در حد یک آرزو باقی خواهد ماند.